

УДК 37.016:7:37.091.3

[https://doi.org/10.52058/2786-6165-2026-4\(46\)-4878-4890](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2026-4(46)-4878-4890)

Шостачук Тетяна Всеволодівна кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри образотворчого мистецтва та дизайну, Житомирський державний університет імені Івана Франка, м. Житомир, <https://orcid.org/0000-0002-4542-2835>

Кирилюк Дар'я Миколаївна викладач кафедри образотворчого мистецтва та дизайну Житомирський державний університет імені Івана Франка, м. Житомир, <https://orcid.org/0009-0005-1919-9966>

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «МИСТЕЦТВО» У КОНТЕКСТІ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Анотація. У статті розглянуто теоретичні та практичні аспекти методики викладання інтегрованого курсу «Мистецтво» у контексті педагогічної практики в закладах середньої освіти. Обґрунтовано значення інтегрованого підходу як ефективного засобу формування цілісного художнього світогляду, розвитку творчого мислення, емоційно-ціннісної сфери та ключових компетентностей учнів. Визначено, що інтеграція різних видів мистецтва (образотворчого, музичного, театрального тощо) сприяє глибшому розумінню художніх явищ і активізації пізнавальної діяльності здобувачів освіти.

Особливу увагу приділено ролі педагогічної практики у формуванні професійної компетентності майбутнього вчителя мистецтва. З'ясовано, що саме в процесі практичної діяльності відбувається інтеграція теоретичних знань із методичними вміннями, розвиток педагогічного мислення, творчості та рефлексії. Охарактеризовано основні методичні підходи до викладання інтегрованого курсу, зокрема компетентнісний, діяльнісний і особистісно орієнтований, які забезпечують ефективну організацію освітнього процесу.

У статті проаналізовано особливості планування уроків, добору методів і форм навчання, організації художньо-творчої діяльності учнів. Визначено доцільність використання сучасних освітніх технологій, зокрема цифрових, мультимедійних та імерсійних засобів, які сприяють підвищенню мотивації, візуалізації навчального матеріалу та створенню інтерактивного освітнього середовища.

Виявлено типові труднощі, що виникають у процесі викладання інтегрованого курсу «Мистецтво» під час педагогічної практики, зокрема недостатній рівень готовності студентів до реалізації інтегрованого підходу, труднощі в плануванні уроків, обмежений досвід використання інноваційних технологій. Запропоновано основні напрями вдосконалення методики викладання, що передбачають підвищення рівня методичної підготовки майбутніх учителів, удосконалення організації педагогічної практики та активне впровадження сучасних освітніх технологій.

Результати дослідження мають теоретичне і практичне значення та можуть бути використані у процесі підготовки майбутніх учителів мистецтва й удосконалення методики викладання інтегрованого курсу в закладах загальної середньої освіти.

Ключові слова: інтегрований курс «Мистецтво», педагогічна практика, методика викладання, професійна компетентність, цифрові технології, творчий розвиток.

Shostachuk Tetiana Vsevolodivna Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Fine Arts and Design, Zhytomyr Ivan Franko State University, Zhytomyr, <https://orcid.org/0000-0002-4542-2835>

Kyryliuk Daria Mykolaivna Lecturer of the Department of Fine Arts and Design, Zhytomyr Ivan Franko State University, Zhytomyr, <https://orcid.org/0009-0005-1919-9966>

METHODS OF TEACHING THE INTEGRATED COURSE «ART» IN THE CONTEXT OF PEDAGOGICAL PRACTICE IN GENERAL SECONDARY EDUCATION INSTITUTIONS

Abstract. The article examines the theoretical and practical aspects of teaching the integrated course «Art» in the context of pedagogical practice in secondary education institutions. The significance of the integrated approach as an effective means of forming a holistic artistic worldview, developing creative thinking, emotional and value-based spheres, and key competencies of students is substantiated. It is determined that the integration of various types of art (visual, musical, theatrical, etc.) contributes to a deeper understanding of artistic phenomena and enhances students' cognitive activity.

Special attention is paid to the role of pedagogical practice in the formation of professional competence of future art teachers. It is established that practical activity ensures the integration of theoretical knowledge with methodological

skills, as well as the development of pedagogical thinking, creativity, and reflection. The main methodological approaches to teaching the integrated course, including competence-based, activity-based, and learner-centered approaches, are characterized, as they ensure the effective organization of the educational process.

The article analyzes the peculiarities of lesson planning, the selection of teaching methods and forms, and the organization of students' artistic and creative activities. The expediency of using modern educational technologies, in particular digital, multimedia, and immersive tools, is determined, as they contribute to increasing motivation, visualizing educational material, and creating an interactive learning environment.

Typical difficulties that arise in the process of teaching the integrated course «Art» during pedagogical practice are identified, including insufficient readiness of students to implement an integrated approach, difficulties in lesson planning, and limited experience in using innovative technologies. The main directions for improving teaching methods are proposed, including enhancing methodological training of future teachers, improving the organization of pedagogical practice, and actively implementing modern educational technologies.

The results of the study have both theoretical and practical significance and can be used in the training of future art teachers and in improving the methodology of teaching the integrated course in secondary education institutions.

Keywords: integrated course «Art», pedagogical practice, teaching methodology, professional competence, digital technologies, creative development.

Постановка проблеми. Сучасна система загальної середньої освіти України орієнтується на впровадження компетентнісного підходу, інтеграцію змісту навчання та формування творчої, соціально активної особистості. У цьому контексті інтегрований курс «Мистецтво» набуває особливого значення як засіб поєднання різних видів мистецької діяльності (образотворчого, музичного, театрального мистецтва) та розвитку цілісного художнього світогляду учнів. Водночас ефективність реалізації цього курсу значною мірою залежить від рівня методичної підготовки вчителя та його здатності організувати освітній процес на засадах інтеграції.

Однією з ключових складових професійної підготовки майбутнього вчителя мистецтва є педагогічна практика, під час якої відбувається апробація теоретичних знань, формування методичних умінь і професійних компетентностей. Проте на практиці спостерігається низка суперечностей: між сучасними вимогами до викладання інтегрованого курсу «Мистецтво» та недостатнім рівнем готовності студентів до їх реалізації; між потребою

використання інноваційних і цифрових технологій та обмеженим досвідом їх застосування під час педагогічної практики; між інтегрованим характером змісту курсу та традиційними підходами до його викладання.

Зазначені суперечності зумовлюють необхідність наукового осмислення методики викладання інтегрованого курсу «Мистецтво» саме у контексті педагогічної практики в закладах середньої освіти, що і становить сутність поставленої проблеми дослідження.

Актуальність дослідження визначається сучасними тенденціями розвитку освіти, зокрема впровадженням ідей Нової української школи, що передбачають інтеграцію навчального змісту, розвиток ключових компетентностей учнів та орієнтацію на особистісно зорієнтоване навчання. Інтегрований курс «Мистецтво» є важливим інструментом реалізації цих завдань, оскільки сприяє формуванню естетичної культури, креативності та емоційно-ціннісного ставлення до світу.

Особливої значущості набуває проблема вдосконалення методики викладання цього курсу в умовах педагогічної практики, адже саме в цей період відбувається становлення професійної майстерності майбутнього вчителя. Сучасні дослідження підкреслюють важливість використання інноваційних, зокрема цифрових та імерсивних технологій, що розширюють можливості мистецької освіти, підвищують мотивацію учнів та ефективність навчання.

Крім того, актуальність теми зумовлена потребою подолання розриву між теоретичною підготовкою студентів і їх практичною діяльністю у школі, а також необхідністю розроблення ефективних методичних підходів до викладання інтегрованого курсу «Мистецтво» з урахуванням сучасних освітніх викликів. Отже, дослідження методики викладання інтегрованого курсу «Мистецтво» у контексті педагогічної практики є своєчасним і необхідним як у теоретичному, так і в практичному аспектах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема методики викладання інтегрованого курсу «Мистецтво» у контексті педагогічної практики є актуальною в сучасному науково-педагогічному дискурсі, оскільки мистецька освіта сьогодні розглядається не лише як засіб формування художньо-естетичних умінь, а й як важлива складова розвитку творчого мислення, емоційного інтелекту, візуальної культури та професійної компетентності майбутнього вчителя.

У науковій праці О. Піддубної, Д. Кирилюк, О. Теплової, І. Майданюк розглянуто можливості інтеграції віртуальної реальності у навчальні програми. Автори акцентують увагу на тому, що цифрові та імерсивні технології відкривають нові перспективи для педагогіки й мистецтва, оскільки дають змогу урізноманітнити освітній процес, посилити візуальне

сприйняття навчального матеріалу та активізувати творчу діяльність здобувачів освіти [1]. Це є важливим для методики викладання інтегрованого курсу «Мистецтво», адже сучасний урок мистецтва потребує використання інноваційних засобів навчання.

Питання трансформації мистецької освіти в умовах цифрового середовища досліджують О. М. Піддубна та А. П. Максимчук. У їхній праці проаналізовано нові методи викладання живопису, рисунка і композиції для здобувачів вищої освіти. Особливе значення має ідея поєднання традиційних художніх дисциплін із цифровими технологіями, що дозволяє оновити зміст мистецької підготовки та зробити її більш відповідною до сучасних освітніх вимог [2].

У статті О. М. Піддубної, О. Г. Качерової, К. М. Герасименко, Т. В. Шостачук, Н. М. Бовсунівської висвітлено основні проблеми розвитку сучасної мистецької освіти. Автори звертають увагу на потребу модернізації змісту мистецької підготовки, удосконалення методів навчання, активного впровадження інноваційних технологій та формування творчої особистості [3]. Ці положення є важливими для осмислення методичних засад викладання інтегрованого курсу «Мистецтво» в закладах середньої освіти.

Значний інтерес становить дослідження О. Piddubna, R. Pylnik, M. Pichkur, L. Poluden, H. Sotska, A. Maksymchuk, у якому розкрито педагогічні механізми активізації творчого розвитку студентів мистецьких і педагогічних спеціальностей засобами новітнього мистецтва. У контексті обраної теми ця праця є важливою, оскільки підкреслює необхідність формування творчої активності майбутніх педагогів, їхньої здатності використовувати сучасні мистецькі практики у професійній діяльності [4].

Ю. Носенко досліджує імерсивні технології як засіб підтримки змішаного навчання у вітчизняних закладах загальної середньої освіти. Авторка наголошує на доцільності використання таких технологій для підвищення мотивації учнів, активізації пізнавальної діяльності та створення більш гнучкого освітнього середовища [5].

Це безпосередньо пов'язано з методикою викладання інтегрованого курсу «Мистецтво», оскільки мистецькі дисципліни мають значний потенціал для застосування візуальних, цифрових та інтерактивних засобів навчання.

Важливе значення для розкриття теми має програма навчальної дисципліни Методика викладання інтегрованого курсу «Мистецтво», яка визначає зміст підготовки майбутніх учителів до організації освітнього процесу з мистецької галузі. У ній окреслено основні завдання, компетентності та методичні орієнтири, необхідні для професійної діяльності вчителя мистецтва [6].

Також важливим джерелом є «Наскрізна програма практики», що регламентує зміст, мету й організацію педагогічної практики здобувачів освіти. Вона дає змогу розглядати педагогічну практику як важливий етап професійного становлення майбутнього вчителя, під час якого теоретичні знання з методики викладання інтегрованого курсу «Мистецтво» реалізуються в умовах реального освітнього процесу [7].

Отже, аналіз наукових праць засвідчує, що сучасні дослідники приділяють значну увагу проблемам модернізації мистецької освіти, використанню цифрових та імерсивних технологій, розвитку творчого потенціалу здобувачів освіти й удосконаленню професійної підготовки майбутніх педагогів. Водночас питання методики викладання інтегрованого курсу «Мистецтво» саме у контексті педагогічної практики в закладах середньої освіти потребує подальшого цілісного осмислення, що й зумовлює актуальність обраної теми.

Метою статті є теоретичне обґрунтування та аналіз методики викладання інтегрованого курсу «Мистецтво» у контексті педагогічної практики в закладах середньої освіти, а також визначення ефективних методичних підходів до формування професійної компетентності майбутнього вчителя мистецтва.

Для досягнення поставленої мети передбачено розв'язання таких **завдань**: проаналізувати сутність інтегрованого курсу «Мистецтво» та його місце в системі загальної середньої освіти; розкрити теоретичні засади методики викладання мистецьких дисциплін у контексті інтегрованого навчання; визначити роль педагогічної практики у формуванні професійної компетентності майбутнього вчителя мистецтва; охарактеризувати методичні особливості викладання інтегрованого курсу «Мистецтво» під час педагогічної практики; проаналізувати основні труднощі, що виникають у процесі викладання курсу, та визначити шляхи їх подолання; обґрунтувати доцільність використання сучасних освітніх технологій у викладанні інтегрованого курсу «Мистецтво».

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасний етап розвитку освіти характеризується переходом від предметоцентричної моделі навчання до інтегрованої, що передбачає цілісне сприйняття світу та формування в учнів ключових компетентностей. Інтегроване навчання розглядається як педагогічний підхід, спрямований на об'єднання знань із різних освітніх галузей, встановлення міжпредметних зв'язків і формування системного мислення.

У контексті мистецької освіти інтеграція передбачає поєднання різних видів мистецтва – образотворчого, музичного, театрального, хореографічного – у єдиному освітньому процесі. Такий підхід забезпечує не лише

розширення художнього досвіду учнів, а й сприяє розвитку емоційно-ціннісного ставлення до мистецтва, здатності до інтерпретації художніх образів і творчого самовираження.

Інтегроване навчання ґрунтується на низці методологічних підходів, серед яких провідними є компетентнісний, діяльнісний та особистісно орієнтований. Компетентнісний підхід забезпечує формування здатності застосовувати знання в практичній діяльності; діяльнісний – орієнтує освітній процес на активну участь учнів у різних видах творчої діяльності; особистісно орієнтований – враховує індивідуальні особливості та потреби здобувачів освіти.

Важливою ознакою інтегрованого навчання є міжпредметність, що реалізується через встановлення змістових і діяльнісних зв'язків між різними навчальними дисциплінами. У курсі «Мистецтво» це проявляється у взаємодії мистецтва з історією, літературою, культурологією, що сприяє формуванню цілісної картини світу.

Інтегрований курс «Мистецтво» є складовою освітньої галузі «Мистецтво» і спрямований на формування в учнів естетичної культури, художнього мислення та здатності до творчої діяльності. Зміст курсу визначається державними освітніми стандартами та навчальними програмами і реалізується через систему тематично пов'язаних модулів.

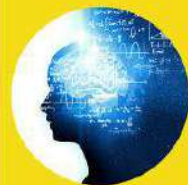
Структура курсу передбачає поєднання різних видів мистецтва, що дозволяє забезпечити комплексний підхід до вивчення художніх явищ. Основними змістовими лініями є: сприймання та інтерпретація творів мистецтва; художньо-практична діяльність учнів; ознайомлення з культурною спадщиною; розвиток творчих здібностей і креативного мислення.

Зміст навчального матеріалу організовується за тематичним принципом, що дає змогу інтегрувати різні види мистецтва навколо спільних тем (наприклад, «Природа в мистецтві», «Світ емоцій», «Культура народів світу»). Такий підхід сприяє глибшому розумінню художніх явищ і формуванню міжпредметних зв'язків.

Важливим компонентом курсу є художньо-творча діяльність учнів, яка включає виконання практичних завдань, творчих проєктів, імпровізацій, інтерпретацію мистецьких образів.

Це забезпечує активну участь учнів у навчальному процесі та сприяє розвитку їхньої креативності.

Особливістю структури курсу є також його гнучкість, що дозволяє вчителю варіювати методи, форми та засоби навчання залежно від вікових особливостей учнів і умов освітнього процесу. У сучасних умовах значна увага приділяється використанню цифрових технологій, мультимедійних ресурсів та інтерактивних методів навчання.

Педагогічна практика є невід'ємною складовою професійної підготовки майбутнього вчителя мистецтва, оскільки забезпечує перехід від теоретичного засвоєння знань до їх практичного застосування в реальних умовах освітнього процесу. Вона виступає ключовим етапом формування професійної компетентності, що охоплює систему знань, умінь, навичок, ціннісних орієнтацій та особистісних якостей педагога.

У процесі педагогічної практики здобувачі освіти набувають досвіду організації та проведення уроків інтегрованого курсу «Мистецтво», опановують методи й прийоми навчання, вчаться планувати освітній процес, добирати дидактичні матеріали, використовувати різні форми роботи з учнями. Особливого значення набуває формування здатності до творчого підходу в педагогічній діяльності, що є визначальною характеристикою вчителя мистецтва.

Крім того, педагогічна практика сприяє розвитку комунікативних умінь, педагогічної рефлексії, здатності аналізувати власну діяльність та коригувати її відповідно до потреб учнів і вимог освітнього середовища. Вона також забезпечує адаптацію майбутнього вчителя до умов професійної діяльності, формує відповідальність, ініціативність і готовність до постійного саморозвитку.

Ефективність підготовки майбутнього вчителя мистецтва значною мірою залежить від гармонійного поєднання теоретичної та практичної складових навчання. Теоретична підготовка забезпечує засвоєння фундаментальних знань з педагогіки, психології, методики викладання мистецьких дисциплін, тоді як педагогічна практика створює умови для їх апробації та осмислення в реальному освітньому процесі.

У процесі педагогічної практики відбувається інтеграція теоретичних знань із практичними діями: майбутні вчителі вчаться застосовувати методичні підходи до викладання інтегрованого курсу «Мистецтво», адаптувати навчальний матеріал до вікових особливостей учнів, використовувати інтерактивні методи навчання та сучасні освітні технології. Це сприяє формуванню професійного мислення, здатності приймати педагогічні рішення та ефективно діяти в різних навчальних ситуаціях.

Важливою складовою взаємозв'язку теорії і практики є рефлексія, яка дозволяє майбутньому вчителю оцінювати результати власної діяльності, виявляти труднощі та знаходити шляхи їх подолання. Саме рефлексивний компонент забезпечує перехід від простого відтворення знань до їх творчого застосування.

Ефективність викладання інтегрованого курсу «Мистецтво» значною мірою залежить від якісного планування освітнього процесу, яке в умовах педагогічної практики набуває особливої ваги. Планування передбачає

системну організацію навчального матеріалу, визначення цілей і результатів навчання, добір методів, форм і засобів діяльності учнів.

У процесі педагогічної практики майбутній учитель здійснює календарно-тематичне та поурочне планування, орієнтуючись на вимоги освітніх програм і вікові особливості учнів. Особливістю планування інтегрованого курсу є необхідність поєднання різних видів мистецтва в межах одного уроку або теми, що потребує продуманого відбору змісту та логічної побудови заняття.

Конспект уроку інтегрованого курсу «Мистецтво» зазвичай включає: визначення теми, мети, очікуваних результатів, структури уроку, видів діяльності учнів, методів навчання та засобів візуалізації. Важливою умовою є орієнтація на діяльнісний підхід, що передбачає активну участь учнів у сприйманні, аналізі та створенні мистецьких образів.

Методика викладання інтегрованого курсу «Мистецтво» передбачає використання різноманітних методів і форм навчання, що забезпечують активізацію пізнавальної та творчої діяльності учнів. У процесі педагогічної практики особливого значення набувають інтерактивні та діяльнісні методи, які сприяють формуванню художньо-естетичних компетентностей.

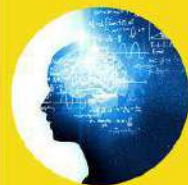
До ефективних методів належать: бесіда, пояснення, демонстрація творів мистецтва, аналіз художніх образів, творчі завдання, проєктна діяльність, імпрровізація, рольові ігри. Вони дозволяють не лише передавати знання, а й формувати в учнів уміння інтерпретувати мистецькі явища та виражати власне ставлення до них.

Форми організації навчання можуть бути індивідуальними, груповими та колективними. Значну роль відіграють такі форми, як інтегровані уроки, мистецькі проєкти, творчі майстерні, презентації результатів діяльності. Використання різних форм навчання сприяє розвитку комунікативних умінь, співпраці та творчої самореалізації учнів.

Сучасні освітні технології відіграють важливу роль у підвищенні ефективності викладання інтегрованого курсу «Мистецтво», особливо в умовах педагогічної практики. Вони розширюють можливості подання навчального матеріалу, сприяють візуалізації мистецьких образів і забезпечують інтерактивність освітнього процесу.

До таких технологій належать мультимедійні засоби, цифрові платформи, інтерактивні презентації, онлайн-ресурси, а також імерсивні технології (зокрема, віртуальна та доповнена реальність). Їх використання дозволяє створювати емоційно насичене освітнє середовище, підвищувати мотивацію учнів і забезпечувати глибше занурення у світ мистецтва.

У процесі педагогічної практики майбутній учитель набуває досвіду використання цифрових інструментів для демонстрації творів мистецтва,

організації творчих завдань, проведення інтерактивних занять. Водночас важливою є здатність до педагогічно доцільного відбору технологій, що відповідають цілям і змісту навчання.

Незважаючи на значний потенціал інтегрованого курсу «Мистецтво», у процесі його реалізації, особливо в умовах педагогічної практики, виникає низка типових труднощів, які ускладнюють досягнення очікуваних результатів навчання.

Однією з основних проблем є недостатній рівень готовності майбутніх учителів до реалізації інтегрованого підходу. Це проявляється у фрагментарному поєднанні різних видів мистецтва без глибокого змістового зв'язку, що знижує цілісність сприйняття навчального матеріалу учнями. Часто інтеграція має формальний характер і не забезпечує повноцінного міжпредметного синтезу.

Іншою суттєвою проблемою є труднощі в плануванні уроків інтегрованого курсу. Майбутні вчителі не завжди вміють визначити оптимальний баланс між різними видами діяльності, правильно сформулювати мету та очікувані результати, а також логічно структурувати урок.

Серед типових труднощів також варто виділити: обмежений досвід використання інтерактивних методів і сучасних освітніх технологій; недостатній рівень сформованості художньо-творчих і методичних умінь; труднощі в організації творчої діяльності учнів і стимулюванні їхньої креативності; недостатній рівень педагогічної рефлексії та аналізу власної діяльності; обмежена матеріально-технічна база окремих закладів освіти.

Крім того, спостерігається розрив між теоретичною підготовкою здобувачів освіти та реальними умовами шкільного середовища, що ускладнює ефективне застосування набутих знань під час педагогічної практики.

Подолання зазначених труднощів потребує цілеспрямованого вдосконалення методики викладання інтегрованого курсу «Мистецтво», з урахуванням сучасних освітніх тенденцій і практичних потреб школи.

Одним із провідних напрямів оптимізації є підвищення рівня методичної підготовки майбутніх учителів. Це передбачає поглиблення знань з інтегрованого навчання, розвиток умінь поєднувати різні види мистецтва на змістовому та діяльнісному рівнях, а також формування здатності до творчого педагогічного мислення.

Важливим напрямом є удосконалення системи педагогічної практики, зокрема: посилення її практикоорієнтованого характеру; забезпечення тісного зв'язку з теоретичною підготовкою; організація наставництва та методичного супроводу студентів; впровадження рефлексивних методів аналізу педагогічної діяльності.

Суттєву роль відіграє також активне використання сучасних освітніх технологій, що дозволяють урізноманітнити навчальний процес, підвищити його наочність та інтерактивність. Доцільним є впровадження цифрових ресурсів, мультимедійних засобів, а також імерсивних технологій, які сприяють глибшому зануренню учнів у мистецьке середовище.

Не менш важливим є розвиток творчого потенціалу як учнів, так і самого вчителя. Це досягається через використання проектної діяльності, інтерактивних методів навчання, створення ситуацій успіху та стимулювання самовираження.

Висновки. Таким чином, оптимізація методики викладання інтегрованого курсу «Мистецтво» передбачає комплексний підхід, що охоплює вдосконалення змісту підготовки майбутніх учителів, організації педагогічної практики та використання інноваційних педагогічних технологій, що в сукупності сприяє підвищенню якості мистецької освіти в закладах середньої освіти.

Проведене дослідження дозволило узагальнити теоретичні та практичні аспекти методики викладання інтегрованого курсу «Мистецтво» у контексті педагогічної практики в закладах середньої освіти. Установлено, що інтегроване навчання є ефективним підходом до організації мистецької освіти, оскільки забезпечує цілісне сприйняття художніх явищ, сприяє розвитку творчого мислення, емоційно-ціннісної сфери та формуванню ключових компетентностей учнів. Визначено, що зміст і структура інтегрованого курсу «Мистецтво» базуються на поєднанні різних видів мистецтва та реалізуються через діяльнісний і компетентнісний підходи.

З'ясовано, що педагогічна практика відіграє провідну роль у формуванні професійної компетентності майбутнього вчителя мистецтва, оскільки забезпечує інтеграцію теоретичних знань і практичних умінь, сприяє розвитку педагогічного мислення, творчості та рефлексії. Водночас виявлено низку типових труднощів, пов'язаних із реалізацією інтегрованого підходу, плануванням уроків, використанням сучасних технологій та адаптацією до реальних умов освітнього процесу.

Обґрунтовано, що ефективність викладання інтегрованого курсу «Мистецтво» значною мірою залежить від рівня методичної підготовки вчителя, доцільного добору методів і форм навчання, а також активного використання сучасних освітніх технологій. Визначено основні напрями вдосконалення методики викладання, серед яких підвищення якості педагогічної практики, розвиток творчого потенціалу майбутніх учителів і впровадження інноваційних підходів до організації навчального процесу.

Перспективи подальших наукових розвідок вбачаються у поглибленому вивченні можливостей використання цифрових та імерсивних

технологій у викладанні інтегрованого курсу «Мистецтво», розробленні ефективних моделей організації педагогічної практики, а також у створенні методичних рекомендацій щодо інтеграції різних видів мистецтва в освітньому процесі. Актуальним є також дослідження шляхів формування креативності учнів і професійної майстерності вчителя мистецтва в умовах сучасних освітніх трансформацій.

Література

1. Піддубна О. М., Кирилюк Д. М., Теплова О. Ю., Майданюк І. З. Інтеграція віртуальної реальності у навчальні програми: нові можливості для педагогіки та мистецтва. *Наукові інновації та передові технології*. 2026. № 2 (54). С. 1762–1774. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2026-2\(54\)-1762-1774](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2026-2(54)-1762-1774)
2. Піддубна О. М., Максимчук А. П. Трансформація мистецької освіти: нові методи викладання живопису, рисунка і композиції для здобувачів вищої освіти в умовах цифрового середовища. *Вісник науки та освіти*. 2026. № 1 (43). С. 2501–2512. DOI: [10.52058/2786-6165-2026-1\(43\)-2501-2512](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2026-1(43)-2501-2512)
3. Піддубна О. М., Качерова О. Г., Герасименко К. М., Шостачук Т. В., Бовсунівська Н. М. Сучасна мистецька освіта: основні проблеми розвитку. *Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»)*. 2025. № 5 (51). С. 1157–1176. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-5\(51\)-1166-1176](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-5(51)-1166-1176)
4. Piddubna O., Pylnik R., Pichkur M., Poluden L., Sotska H., Maksymchuk A. Pedagogical mechanisms to activate the creative development of students of art and pedagogical specialties of higher education institutions by means of the latest art. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*. 2023. Vol. 15, Iss. 3. P. 1–14. DOI: [10.18662/rrem/15.3/749](https://doi.org/10.18662/rrem/15.3/749)
5. Носенко Ю. Імерсивні технології для підтримки змішаного навчання у вітчизняних закладах загальної середньої освіти. *Нова педагогічна думка*. 2024. № 4 (120). С. 32–38. DOI: [10.37026/2520-6427-2024-120-4-32-38](https://doi.org/10.37026/2520-6427-2024-120-4-32-38)
6. Програма навчальної дисципліни обов'язкової освітньої компоненти Методика викладання інтегрованого курсу «Мистецтво» для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. URL: <https://eportfolio.zu.edu.ua/media/TeachingProgram/296/b1sr62wj.pdf> (дата звернення: 29.02.2026).
7. Наскрізна програма практики. URL: <https://eportfolio.zu.edu.ua/media/TeachingProgram/50/1esi0dms.pdf> (дата звернення: 29.02.2026).

References

1. Piddubna, O. M., Kyryliuk, D. M., Teplova, O. Yu., & Maidaniuk, I. Z. (2026). Intehratsiia virtualnoi realnosti u navchalni prohramy: novi mozhlyvosti dlia pedahohiky ta mystetstva [Integration of virtual reality into educational programs: new opportunities for pedagogy and art]. *Naukovi innovatsii ta peredovi tekhnolohii – Scientific innovations and advanced technologies*, 2(54), 1762-1774. [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2026-2\(54\)-1762-1774](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2026-2(54)-1762-1774) [in Ukrainian]
2. Piddubna, O. M., & Maksymchuk, A. P. (2026). Transformatsiia mystetskoii osvity: novi metody vykladannia zhyvopysu, rysunku i kompozytsii dlia zdobuvachiv vyshchoi osvity v umovakh tsyfrovoho seredovyscha [Transformation of art education: new methods of teaching painting, drawing and composition for higher education students in a digital

environment]. *Visnyk nauky ta osvity – Bulletin of science and education*, 1(43), 2501-2512. [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2026-1\(43\)-2501-2512](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2026-1(43)-2501-2512) [in Ukrainian]

3. Piddubna, O. M., Kacherova, O. H., Herasymenko, K. M., Shostachuk, T. V., & Bovsunivska, N. M. (2025). Suchasna mystetska osvita: osnovni problemy rozvytku [Modern art education: main problems of development]. *Perspektyvy ta innovatsii nauky (Seriiia «Pedahohika», Seriiia «Psykhohohiia», Seriiia «Medytsyna»)* – *Perspectives and innovations of science*, 5(51), 1157-1176. [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-5\(51\)-1166-1176](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-5(51)-1166-1176) [in Ukrainian]

4. Piddubna, O., Pylnik, R., Pichkur, M., Poluden, L., Sotska, H., & Maksymchuk, A. (2023). Pedagogical mechanisms to activate the creative development of students of art and pedagogical specialties of higher education institutions by means of the latest art. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*, 15(3), 1-14. <https://doi.org/10.18662/rrem/15.3/749>

5. Nosenko, Yu. (2024). Imersyvni tekhnolohii dlia pidtrymky zmishanoho navchannia u vitchyznianskykh zakladakh zahalnoi serednoi osvity [Immersive technologies for supporting blended learning in Ukrainian secondary education institutions]. *Nova pedahohichna dumka – New pedagogical thought*, 4(120), 32-38. <https://doi.org/10.37026/2520-6427-2024-120-4-32-38> [in Ukrainian]

6. Prohrama navchalnoi dystsypliny oboviazkovoї osvitnoi komponenty «Metodyka vykladannia intehrovanoho kursu «Mystetstvo»» dlia pidhotovky zdobuvachiv pershoho (bakalavrskoho) rivnia vyshchoi osvity [Curriculum of the discipline «Methods of teaching the integrated course «Art»» for bachelor's degree students]. (n.d.). Retrieved February 29, 2026, from <https://eportfolio.zu.edu.ua/media/TeachingProgram/296/b1sr62wj.pdf> [in Ukrainian]

7. Naskrizna prohrama praktyky [Comprehensive practice program]. (n.d.). Retrieved February 29, 2026, from <https://eportfolio.zu.edu.ua/media/TeachingProgram/50/1esi0dms.pdf> [in Ukrainian]

Дата першого надходження статті до видання: 14.04.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 28.04.2026